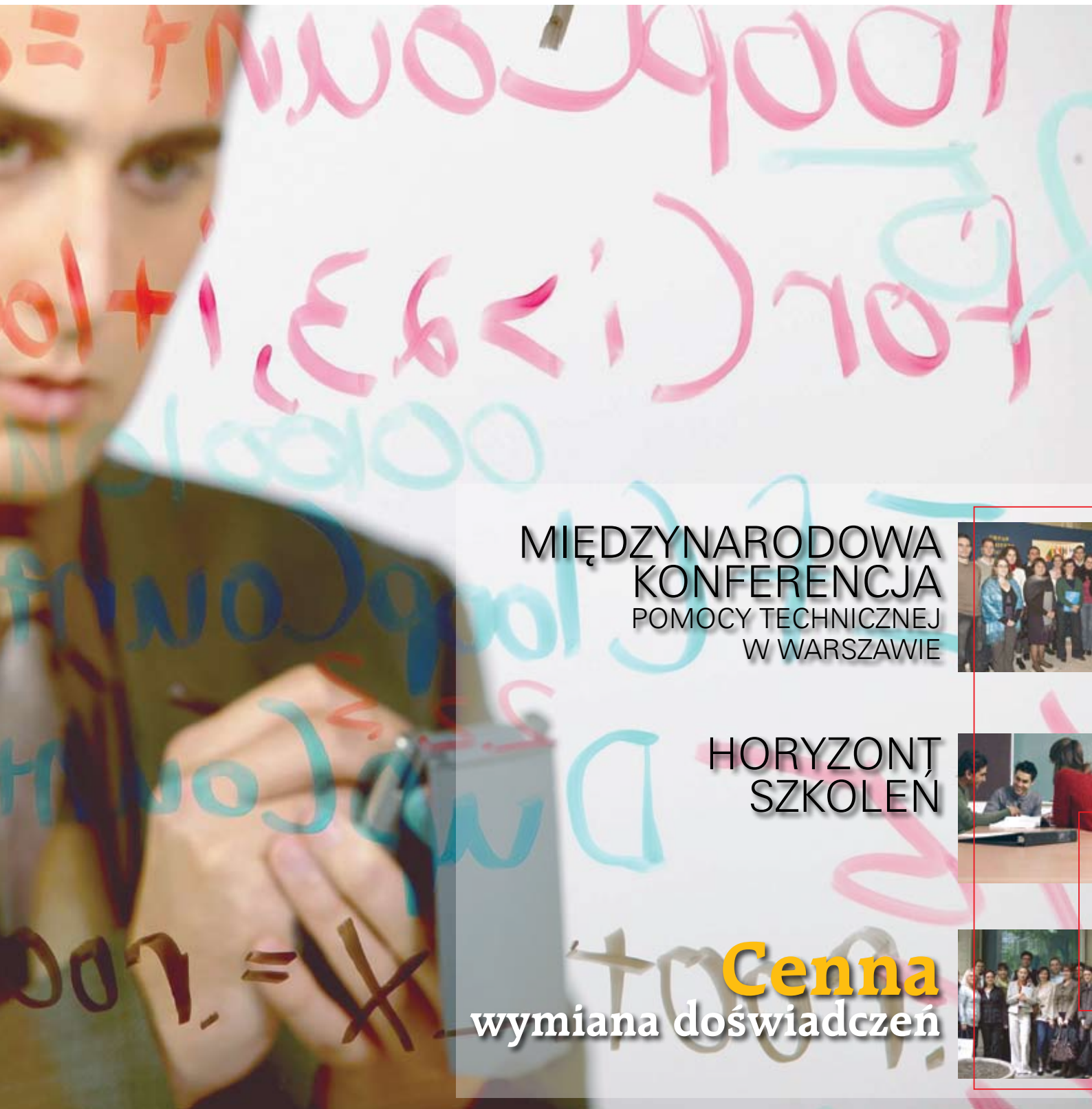

Biuletyn

POMOC TECHNICZNA 2/2009

MIĘDZYNARODOWA
KONFERENCJA
POMOCY TECHNICZNEJ
W WARSZAWIE

HORYZONT
SZKOLEN

Cenna
wymiana doświadczeń

W numerze:

Słowo wstępne **str. 3**

Wydarzenia **str. 4**

Stan wdrażania POPT i komponentów pomocy technicznej w programach krajowych **str. 7**

Temat numeru: Szkolenia w administracji rządowej **str. 8**

Temat numeru: Horyzont szkoleń **str. 10**

Specjalizacja wiedzy – projekty szkoleniowe w Instytucji Zarządzającej Programem Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko **str. 12**

Cenna wymiana doświadczeń – współpraca w ramach polsko-rumuńskiego projektu twinningowego **str. 14**

Lepsza kontrola – Urząd Zamówień Publicznych nowym beneficjentem POPT 2007–2013 **str. 16**

Kalendarium **str. 18**

Biuletyn Pomocy Technicznej nr 2/2009

WYDAWCA: Instytucja Zarządzająca Programem Operacyjnym Pomoc Techniczna, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Departament Programów Pomocowych i Pomocy Technicznej
ul. Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa, www.popt.gov.pl

REDAKCJA: Wydział Koordynacji Pomocy Technicznej: Przemysław Derwich, Justyna Potiopa, Marzena Pleskot

e-mail: popt@mrr.gov.pl, tel. 22 461-39-18

PRZYGOTOWANIE I PRODUKCJA: Pracownia C&C, www.pracowniacc.pl

Drodzy Czytelnicy!

20 mln euro – tyle środków w Programie Pomoc Techniczna przeznaczone zostało na szkolenia i podnoszenie kwalifikacji pracowników administracji rządowej, którzy są zaangażowani w realizację Narodowej Strategii Spójności. Dodatkowo z pomocy Technicznej można również finansować szkolenia dla beneficjentów projektów indywidualnych oraz dla grup i środowisk szczególnie zainteresowanych pozyskaniem funduszy europejskich.

Kiedy w roku 2004 Polska stawiała się członkiem Unii Europejskiej, jednym z głównych zadań administracji państwowej było stworzenie systemu instytucjonalnego, który zapewni sprawną obsługę wielomiliardowej pomocy wspólnotowej. Kluczowym elementem tego systemu miała być wysoko wykwalifikowana kadra – urzędnicy w ministerstwach i innych instytucjach administracji centralnej, którzy przełożą wymagania Komisji Europejskiej na język krajowych rozporządzeń i wytycznych, a potem będą skutecznie zarządzać przekazywanymi przez Brukselę środkami. Finansowanie tego zadania, w części obejmującej administrację rządową, zostało powierzone Programowi Pomoc Techniczna.

Potrzebne były projekty szkoleniowe, które pozwalały nowym pracownikom wejść w zagadnienia związane z planowaniem i realizowaniem polityki spójności, a bardziej doświadczonym urzędnikom, ukierunkować i usystematyzować wiedzę.

Do końca 2008 r. ze szkoleń w ramach POPT 2004–2006 skorzystało ponad 4,5 tys. osób odpowiedzialnych za realizację Narodowego Planu Rozwoju na poziomie centralnym, a w szkoleniach dotyczących obsługi systemu SIMIK udział wzięło kolejne 3,5 tys. osób. Wskaźniki dla tych działań zostały przekroczone kilkakrotnie, co pokazuje, jak duże okazały się potrzeby edukacyjne. Pierwsze środki z Unii Europejskiej pozwoliły na rozpoczęcie przygotowania administracji do obowiązków związanych z członkostwem we Wspólnocie, ale pozwoliły również na uniknięcie obciążenia budżetu państwa dodatkowymi wydatkami.

Dlatego też w Programie Pomoc Techniczna na lata 2007–2013, prawie dziesięciokrotnie podniesiono wartość alokacji na doksztalcanie i podnoszenie kwalifikacji. Szkolenia stanowią również ważny element działań promujących Narodową Strategię Spójności oraz wspierających realizację projektów kluczowych.

Z bieżącego numeru Biuletynu Pomocy Technicznej dowiedzą się Państwo jakie szkolenia są finansowane z pomocy technicznej i dla kogo są przeznaczone. Będzie również mowa o tym, jak do obowiązków związanych z nowym okresem programowania przygotowywała się Instytucja Zarządzająca Programem Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko i kogo w związku z tym objęto programem szkoleniowym. W rubryce poświęconej beneficjentowi POPT opisujemy Urząd Zamówień Publicznych i jego zadania w systemie wdrażania funduszy europejskich. A na koniec przypomnienie polsko-rumuńskiego projektu współpracy, w którym udział wzięli eksperci z MRR. Polecam również kalendarium, w którym zamieszczamy terminy najbliższych szkoleń.

Zapraszam serdecznie do lektury i dzielenia się swoimi spostrzeżeniami. Głosy Czytelników przyjmujemy pod adresem e-mailowym: popt@mrr.gov.pl.

Adam Zdziebło
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego

KOLEJNA AKTUALIZACJA LIST PROJEKTÓW INDYWIDUALNYCH

31 lipca zostały opublikowane nowe listy projektów indywidualnych w programach: Infrastruktura i Środowisko, Innowacyjna Gospodarka oraz Rozwój Polski Wschodniej. Obecnie na listach znajduje się **626 projektów** o orientacyjnej całkowitej wartości ok. 229,9 mld złotych. Szacunkowa wartość dofinansowania

tych projektów to ponad 141,1 mld złotych. Projekty indywidualne to najważniejsze inwestycje, które w najbliższych latach mają szansę na otrzymanie dofinansowania ze środków unijnych bez konieczności udziału w konkursie. Stanowią przedsięwzięcia o strategicznym znaczeniu, których wdrożenie w istotny sposób przyczynia się do

przyspieszenia rozwoju społeczno-gospodarczego naszego kraju. Program Pomoc Techniczna wspiera przygotowanie i realizację projektów indywidualnych w ramach inicjatywy Project pipeline. Obecnie z pomocy przy sporządzaniu i weryfikacji dokumentacji projektowej korzystają 63 najbardziej zaawansowane przedsięwzięcia.

Wyniki aktualizacji list projektów indywidualnych:

Program	Liczba projektów			Orientacyjny koszt całkowity (mln PLN)			Szacunkowa kwota dofinansowania (mln PLN)		
	Lista podstawowa	Lista rezerwowa	Łącznie	Lista podstawowa	Lista rezerwowa	Łącznie	Lista podstawowa	Lista rezerwowa	Łącznie
POIiŚ	318	68	386	157 400,89	48 641,07	206 041,96	92 395,70	31 779,31	124 175,01
PO IG	112	19	131	11 373,50	1 055,88	12 429,38	8 895,86	866,45	9 762,31
PO RPW	99	10	109	10 488,69	905,82	11 394,51	7 171,20	–	7 171,20
Razem	529	97	626	179 263,08	50 602,77	229 865,85	108 462,76	32 645,76	141 108,52

Zmiany w kształcie list dokonane w wyniku procesu aktualizacji przedstawia poniższe zestawienie:

Program operacyjny	Zmiany w liczbie projektów		Zmiana orientacyjnego kosztu całkowitego (mln PLN)		Szacunkowa kwota dofinansowania (mln PLN)	
	Projekty usunięte	Projekty dodane	Projekty usunięte	Projekty dodane	Projekty usunięte	Projekty dodane
POIiŚ	8	50	5 085,09	9 063,80	2 321,39	4 976,25
PO IG	3	19	230,83	2 223,53	174,23	1 890,01
PO RPW	6	2	193,83	173,76	138,06	115,04
Razem	17	71	5 509,75	11 461,09	2 633,68	6 981,30

WYNIKI KONKURSU DOTACJI NA PRZEPROWADZENIE DZIAŁAŃ INFORMACYJNO-PROMOCYJNYCH DOTYCZĄCYCH FUNDUSZY EUROPEJSKICH

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego rozstrzygnęło kolejną edycję Konkursu dotacji na przeprowadzenie działań informacyjno-promocyjnych dotyczących Funduszy Europejskich.

17 sierpnia została ogłoszona lista 16 najlepszych wniosków, które otrzymają dofinansowanie ze środków Programu Pomoc Techniczna. Będą one realizowane w 3 liniach tematycznych dotyczących:

– konferencji i szkoleń dla potencjalnych beneficjentów (4 projekty),

– akcji dla dzieci i młodzieży (4 projekty),

– projektów medialnych (8 projektów).

Łączna kwota przyznanych na ten cel dotacji wynosi ponad 5,8 mln zł. Konkurs ma na celu wzmocnienie działań informacyjnych prowadzonych przez MRR poprzez włączenie w promowanie Funduszy Europejskich partnerów społeczno-gospodarczych oraz podmiotów działających na rynku mediów. W poprzednich edycjach uznaniem widzów i czytelników

cieszyły się m.in.: cykl reportaży „Fundusze dla zuchwałych” emitowany na antenach TVN, serwis internetowy Eurolinia Plus, konkurs i konferencje regionalne pod hasłem „Polska Pięknieje”, artykuły publikowane w dzienniku Metro pod wspólnym tytułem „Unijny Drogowskaz/Dziennik Podróży”. Realizacja tegorocznych projektów potrwa do 30 marca 2010 r. Szczegółowa lista wyróżnionych przedsięwzięć jest dostępna na stronie:

www.funduszeuropejskie.gov.pl

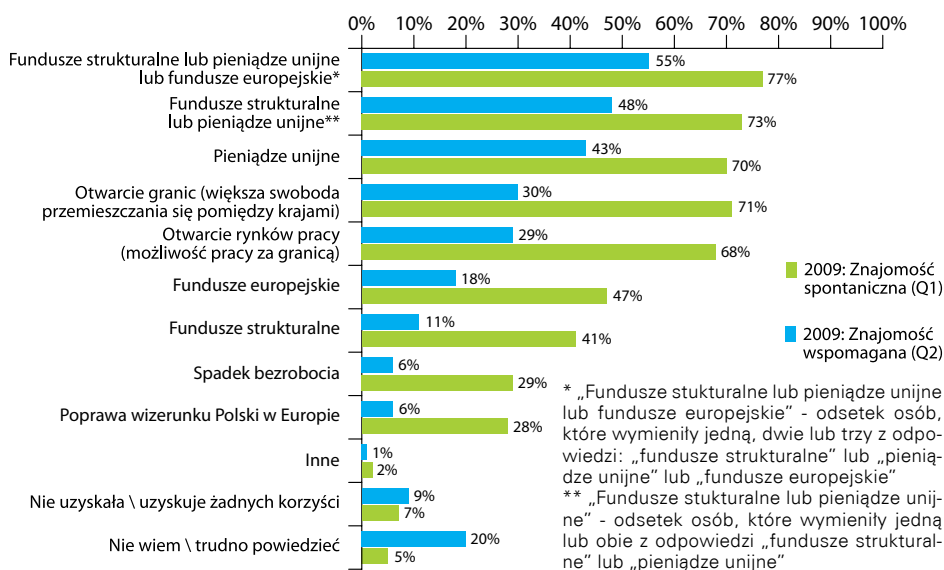
RAPORT „ZNAJOMOŚĆ FUNDUSZY EUROPEJSKICH I OPINIE NA TEMAT SKUTECZNOŚCI ICH WDRAŻANIA”

Opublikowany został doroczny raport dotyczący znajomości funduszy europejskich oraz opinii na temat skuteczności ich wdrażania. Badanie jest prowadzone od 2006 roku na zlecenie Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. Ma ono na celu oszacowanie znajomości korzyści wstąpienia Polski do Unii Europejskiej, a także poznanie opinii Polaków na temat wpływu środków unijnych na rozwój Polski.

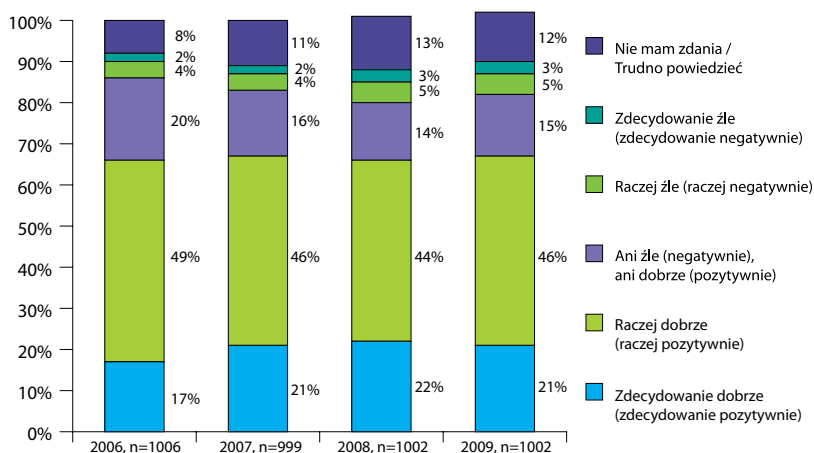
Wśród korzyści wymienionych przez respondentów na pierwszym miejscu wskazywano: „pieniądze europejskie”, na drugim „otwarcie granic”, a na trzecim „otwarcie rynków pracy”.

Polacy pozytywnie ocenili wpływ funduszy europejskich na rozwój kraju. 66% ogółu społeczeństwa jest przekonane, że pieniądze unijne wywierają pozytywny wpływ na rozwój Polski, w tym 21% uważa, że wpływ ten jest zdecydowanie pozytywny.

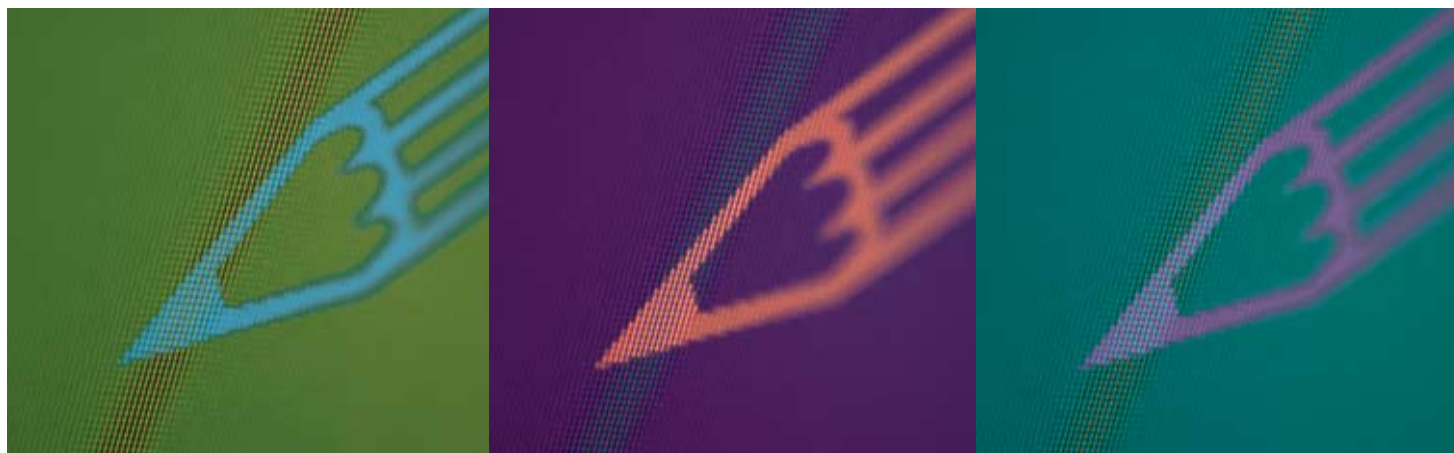
Rys. 1 Korzyści Polski ze wstąpienia do Unii Europejskiej

Rys. 2 Ocena wpływu unijnych środków finansowych na rozwój Polski. Porównanie w latach 2006–2009.

Źródło: Raport „Znajomość funduszy europejskich i opinii na temat skuteczności ich wdrażania” 2009 r.

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA POMOCY TECHNICZNEJ W WARSZAWIE

Jak wygląda wdrażanie pomocy technicznej w Rumunii, jakie działania promocyjne sprawdzają się na Węgrzech i jak Bułgaria tworzy system wdrażania funduszy europejskich – o tym rozmawiano podczas pierwszej Międzynarodowej Konferencji Pomocy Technicznej, która odbyła się z inicjatywy Ministerstwa Rozwoju Regionalnego w dniach 12 i 13 października br. w Warszawie. Oprócz gości z Czech, Słowacji, Węgier, Bułgarii i Rumunii, w spotkaniu uczestniczyli również przedstawiciele polskich instytucji zarządzających, które wdrażają pomoc techniczną.

W trakcie konferencji mówiono o dwóch tematach: informatyzacji administracji publicznej i projektach informatycznych finansowanych z pomocy technicznej oraz o działaniach promujących fundusze europejskie.

Konferencję rozpoczęła prezentacja pana Mariusza Przybyszewskiego, Zastępcy Dyrektora Departamentu Informatyzacji MSWiA na temat działań realizowanych w ramach Narodowej Strategii Spójności przez ministerstwo. Pełni ono funkcję Instytucji Pośredniczącej w Priorytecie 7. Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka „Społeczeństwo informacyjne – budowa elektronicznej administracji”. Odpowiada m.in. za realizację Planu Informatyzacji Państwa oraz przygotowanie projektów systemowych, które usprawnią elektroniczny dostęp do rejestrów państwowych i urzędów. MSWiA samodzielnie realizuje największy projekt w tym zakresie pod nazwą e-PU-AP 2, którego wartość wynosi ponad 141 mln zł oraz nadzoruje m.in.: wdrażane przez Ministerstwo Finansów projekty e-Podatki, e-Deklaracje 2, e-Rejestracja oraz e-Cło. Ze środków priorytetu powstaje również m.in.: Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej oraz administrowany przez Główny Urząd

Geodezji i Kartografii Geoportal zawierający dane na temat rozwoju przestrzennego kraju.

Prezentacje dotyczące systemów wdrażania pomocy technicznej przedstawili goście z Rumunii, Bułgarii i Węgier. Vera Hèber z węgierskiej Narodowej Agencji Rozwoju, odpowiedzialnej za promocję funduszy europejskich, zaprezentowała założenia 3 kampanii informacyjnych, które z powodzeniem udało się zorganizować w pierwszych latach nowego okresu programowania. Kampanie prowadzone pod hasłami: „You are part of it”, „Get the best out of yourself” oraz „It is good to be proud” pomogły zmobilizować społeczeństwo do zaangażowania się w realizację przedsięwzięć europejskich, co przełożyło się na jeden z najwyższych w Europie poziomów kontraktacji. Temat funduszy europejskich jest również stale obecny w mediach dzięki m.in.: seriom krótkich filmów edukacyjnych, spotom reklamowym i zamieszczeniu wątków funduszowych w popularnych serialach. Rolę promocji w realizacji Strategicznych Ram Odniesienia podkreśliła również Cristina Patrasciu z rumuńskiego Ministerstwa Finansów Publicznych. Jednym z głównych celów działań informacyjnych w Rumunii jest pod-

niesienie zaufania do instytucji zajmujących się wdrażaniem pomocy europejskiej i przekonanie obywateli, że warto jest korzystać z form wsparcia dostępnych dzięki członkostwu w Unii Europejskiej. Zadaniem bułgarskiego programu pomocy technicznej wdrażanego przez tamtejsze Ministerstwo Finansów jest przede wszystkim wzmocnienie systemu instytucjonalnego oraz przygotowanie kadry urzędniczej do zadań związanych z wdrażaniem środków europejskich. Na program składają się 3 priorytety: wsparcie systemu wdrażania, rozwój informatycznego systemu monitoringu oraz informacja i promocja. W ramach pierwszego priorytetu realizowane są projekty o łącznej wartości 8,7 mln euro.

W drugim dniu spotkania strona polska zaprezentowała zasady wsparcia beneficjentów indywidualnych w ramach Project pipeline, który finansowany jest ze środków Programu Pomoc Techniczna. Goście konferencji mogli również zwiedzić jeden z największych realizowanych w Warszawie projektów indywidualnych „Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków w Warszawie – Faza III”, który finansowany jest z Programu Infrastruktura i Środowisko.

Stan wdrażania POPT

oraz komponentów pomocy technicznej w programach krajowych

Wartość kontraktacji w Programie Pomoc Techniczna i komponentach pomocy technicznej programów krajowych wyrażona w PLN				
Dane z systemu SIMIK z dnia 26 października 2009 r.				
Program Operacyjny	Liczba umów	Dofinansowanie ogółem	w tym ze środków UE	Odsetek zakontraktowanych środków
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	92	129 119 275,98	113 575 965,45	4,48%
Priorytet XIV, Pomoc techniczna – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	29	31 470 474,06	26 749 902,09	3,38%
Priorytet XV, Pomoc techniczna – Fundusz Spójności	63	97 648 801,92	86 826 063,36	5,00%
Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	35	142 968 841,07	121 523 515,70	10,31%
Program Operacyjny Pomoc Techniczna	123	609 189 053,62	609 189 053,62	28,00%
Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej	6	37 010 645,20	37 010 645,20	10,95%
Program Operacyjny Kapitał Ludzki	47	460 084 061,14	436 437 054,71	23,90%

Wartość płatności w Programie Pomoc Techniczna i komponentach pomocy technicznej programów krajowych wyrażona w PLN				
Dane z systemu SIMIK z dnia 26 października 2009 r.				
Program Operacyjny	Podstawa certyfikacji	Dofinansowanie ogółem	W tym ze środków UE	Odsetek płatności w porównaniu z wartością dofinansowania z UE
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko	85 036 917,11	80 924 569,85	72 281 379,24	2,95%
Priorytet XIV, Pomoc techniczna – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	6 958 434,60	6 739 135,43	5 914 669,32	0,70%
Priorytet XV, Pomoc techniczna – Fundusz Spójności	78 078 482,51	74 18 434,42	66 366 709,92	4,00%
Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	50 311 218,20	50 311 218,20	42 764 533,80	3,63%
Program Operacyjny Pomoc Techniczna	262 00 605,53	222 704 762,05	222 704 762,05	12,00%
Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej	17 593 698,75	14 954 643,90	14 954 643,90	5,21%
Program Operacyjny Kapitał Ludzki	225 883 458,70	202 842 10,14	192 000 939,90	11,8%

SZKOLENIA W ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ

W administracji państwowej, tak jak w innych sektorach gospodarki, kluczowe znaczenie dla jakości obsługi procesów zarządzania ma stałe podnoszenie kwalifikacji urzędników. Równie ważna jest możliwość wymiany doświadczeń. W obszarze funduszy europejskich, gdzie potrzebna jest wiedza z wielu dziedzin oraz znajomość zasad polityki spójności, środki na szkolenia zapewnia Program Pomoc Techniczna oraz komponenty pomocy technicznej w programach krajowych i regionalnych.

– Urzędnicy szkolą się nie tylko dlatego, że muszą - w zakresie obowiązków zawodowych jest to wpisane jako konieczność stałego podnoszenia kwalifikacji. Szkolą się, bo chcą – mówi Dagmara Haba z Biura Zarządzania Zasobami Ludzkim w MRR. – Kto nie uzupełnia swojej wiedzy w administracji, szybko przestaje rozumieć swoją pracę.

DOBRE SZKOLENIE

Zdaniem ekspertów dobre szkolenie przede wszystkim wywołuje zmiany w sposobie pracy i podnosi jej efekty.

– Zapewnia uczestnikom poznanie i zrozumienie poruszanych zagadnień oraz wskaże źródła wiedzy. A układ materiałów szkoleniowych pozwoli uczestnikom na ich wykorzystywanie w pracy zawodowej – uzupełnia definicję Anna Buchta z firmy Ekologus.

– Z dobrego szkolenia słuchacze wychodzą bez poczucia straty czasu – dodaje Elżbieta Modzelewska-Wąchal z Centrum Prawa Konkurencji.

Wspólną cechą wszystkich nowoczesnych szkoleń jest to, że do ich prowadzenia angażowani są eksperci – praktycy, korzystający z interaktywnych form kształcenia. Trenerzy ci odwołują się i bazują na doświadczeniach zawodowych uczestników – rozwijając je w nowych kierunkach.

Niezależnie od tego, kto szkolenie realizuje, fachowcy zgodnie twierdzą, że najskuteczniejsza jest taka forma, która gwarantuje żywy kontakt wykładowcy z uczestnikami. Do tego zajęcia ilustrowane są przez trenera licznymi przykładami z własnego doświadczenia zawodowego lub przykładami z życia.

Co do układu merytorycznego szkolenia, nie ma dominującego wzorca, jednak wszyscy prowadzący zgadzają się, że teoria i praktyka powinny iść w parze, choć – w zależności od tematyki – w różnych proporcjach. – Ważne jest i to, by uczestnicy mogli wymieniać się swymi doświadczeniami – dodaje Anna Buchta.

WIEDZA O FUNDUSZACH

Specyfika pracy urzędników funduszowych sprawia, że muszą oni łączyć elementy wiedzy z różnych dziedzin – od prawa zamówień publicznych po zasady prowadzenia ewidencji księgowej.

Dla osób rozpoczynających pracę w instytucjach zarządzających i pośredniczących Ministerstwo Rozwoju Regionalnego oferuje cykl szkoleń horyzontalnych. Jego głównym celem jest wprowadzenie pracowników

w zagadnienia związane z wdrażaniem funduszy europejskich na poziomie obejmującym wszystkie programy operacyjne. Dlatego omawiana jest głównie treść rozporządzeń Komisji Europejskiej oraz wytyczne ministra rozwoju regionalnego. Szkolenia na bardziej szczegółowym poziomie odbywają się już w samych instytucjach odpowiedzialnych za poszczególne programy operacyjne.

Inny charakter mają finansowane również ze środków POPT seminaria dla grup potencjalnych beneficjentów. Seminaria zostały podzielone na zagadnienia odpowiadające różnym obszarom wsparcia. Dotarcie do środowisk, które mogą się starać o dofinansowanie w ramach tych obszarów jest szczególnie ważne, ponieważ adresowane do nich działania mogą znajdować się w kilku programach operacyjnych. Dlatego Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, a dokładnie Departament Informacji, Promocji i Szkoleń rozpoczął cykl seminariów pod hasłem „Euro na...”. W 2008 r. przeprowadzono pierwszą serię pod hasłem „Euro na sport”, a w 2009 r. zrealizowane zostały seminaria pt.: „Euro na zdrowie” – dla jednostek systemu ochrony zdrowia oraz „Euro na kulturę” dla instytucji kultury. Organizatorzy spodziewają się, że w ten sposób wzrośnie świadomość dostępności środków europejskich, a także poprawi się jakość składanych wniosków o dofinansowanie.

Sukces szkolenia często zależy od właściwego określenia potrzeb szkoleniowych. Jak mówi przedstawiciel jednej z firm szkoleniowych: – Ministerstwo określa zakres szkolenia bardzo szczegółowo. Taki stan rzeczy wynika z rozbudowanej ewaluacji przeprowadzonych szkoleń oraz z analizy i rozpoznania potrzeb szkoleniowych, które dla Ministerstwa prowadzą często same firmy szkoleniowe realizujące projekty. Trzeba przyznać, iż MRR stara się także zawsze bardzo szybko i elastycznie reagować na wszystkie sygnały docierające z otoczenia, co powoduje, iż Ministerstwo bardzo precyzyjnie określa warunki współpracy już na etapie formułowania specyfikacji istotnych warunków zamówienia czy szczegółowego opisu zadania.

POTRZEBY SZKOLENIOWE

Na potrzeby Ministerstwa Rozwoju Regionalnego prowadzony jest specjalny program podnoszenia kwalifikacji pracowników zaangażowanych we wdrażanie funduszy europejskich. Środki na ten cel pochodzą z Programu Pomoc Techniczna, a w przypadku pracowników instytucji zarządzających POLiŚ, POKL, POIG

i PORPW mogą pochodzić z komponentów pomocy technicznej w tych programach. – Zawsze zaczynamy organizację szkolenia od zbadania potrzeb pracowników – mówi Dagmara Haba – naczelnik w Biurze Zarządzania Zasobami Ludzkimi w MRR. Każdy pracownik ministerstwa odbywa rozmowę z przełożonym, potem zwierzchnik wypełnia ankietę, która następnie trafia do nas. Na podstawie ankiet wybieramy tematykę najpotrzebniejszych szkoleń. Najczęściej szkolenia odbywają się na miejscu, choć czasem zdarzają się szkolenia wyjazdowe, których zadaniem, oprócz przekazania wiedzy merytorycznej, jest także kształtowanie umiejętności miękkich, niezbędnych w pracy zespołowej.

Samo szkolenie ma najczęściej formę wykładu wzbogaconego warsztatem czy seminarium dyskusyjnego – w zależności od tematyki i potrzeb. Wprowadzane są też nowe formy kształcenia, takie jak e-learning czy coaching, co wynika z konieczności pozyskania wiedzy specjalistycznej, niedostępnej powszechnie na rynku szkoleń.

– Rynek zaspokaja podstawowe potrzeby – mówi Dagmara Haba – funkcjonują na nim wyspecjalizowane firmy z dobrymi trenerami, którzy mogą, na przykład, przekazać podstawową wiedzę związaną z funduszami. Znacznie trudniej jest podnieść kwalifikacje dobrych pracowników, którzy pracowali przy wdrażaniu programów i potrzebują obecnie szkoleń specjalistycznych. Wtedy korzystają ze szkoleń zagranicznych, z wymiany doświadczeń w ramach grup eksperckich i roboczych.

WERYFIKACJA WIEDZY

Efektywność szkolenia jest bardzo szybko weryfikowana w codziennej pracy urzędnika. A jak mówi Dagmara Haba – wyszkolenie dobrego urzędnika to kwestia przynajmniej dwóch lat pracy. Najpierw potrzebne są szkolenia ogólne, po nich szkolenia kierunkowe, następnie specjalistyczne, z wąskiego zakresu wiedzy, które czynią z urzędnika eksperta i uczestnika grup dyskusyjnych.

Horyzont

Szkolenia i podnoszenie kwalifikacji urzędników są ważnym obszarem realizacji celów Programu Pomoc Techniczna 2007–2013. Ze środków Działania 1.2 służącego finansowaniu tych zadań korzystać może czternastu beneficjentów programu.

W nowej perspektywie finansowej 2007-13 system wdrażania funduszy europejskich został uproszczony w porównaniu z systemem realizacji Podstaw Wsparcia Wspólnoty. Ta zmiana spowodowała konieczność przeszkolenia nowych pracowników administracji i ponownego przeszkolenia tych, którzy już uczestniczyli we wdrażaniu funduszy unijnych. Środki przeznaczone na szkolenia są dostępne w komponentach pomocy technicznej w każdym z krajowych i regionalnych programów operacyjnych i są też jednym z zasadniczych składników Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

SKOLENIE CYKLICZNE

Podzielony na cztery priorytety POPT pozwala szkolić pracowników administracji rządowej w ramach działania 1.2 Podnoszenie kwalifikacji, beneficjentów projektów kluczowych w ramach działania 3.2 Indywidualne projekty kluczowe, a w działaniu 4.1 Promocja i informacja organizować seminaria

informacyjne dla wszystkich pracowników realizujących Narodową Strategię Spójności w Polsce oraz edukować grupy, które są potencjalnymi beneficjentami środków europejskich. Dla instytucji zarządzających i instytucji pośredniczących I stopnia organizowane są szkolenia horyzontalne, których głównym celem jest przekazanie nowym pracownikom wytycznych ministra rozwoju regionalnego w zakresie wdrażania funduszy – mówi Katarzyna Kocharńska-Linowska, z Departamentu Informacji, Promocji i Szkoleń MRR, który odpowiada za działania edukacyjne i szkolenia na poziomie Narodowej Strategii Spójności.

Projekt szkoleń horyzontalnych prowadzony jest przez MRR od 2007 r. i systematycznie ewoluuje, ponieważ zmieniają się potrzeby szkoleniowe. Do końca 2009 r. planowana jest realizacja szkoleń dla 700 osób. Z biegiem czasu zmienia się też formuła szkolenia – z typowo wykładowej na wykład-

dowo-warsztatową, w której wiedza praktyczna obejmuje połowę czasu szkolenia. Jest to wynik kilkuletnich doświadczeń w przygotowywaniu szkoleń.

– Ale – jak zastrzega Katarzyna Kocharńska-Linowska – nie uczymy wypełniania wniosków, nie uczymy prowadzenia kontroli i nie szkolimy z wytycznych w poszczególnych programach operacyjnych. Od tego są instytucje zarządzające, które w ramach swoich komponentów pomocy technicznej mają obowiązek organizowania odpowiednich szkoleń. Natomiast nasze szkolenie horyzontalne jest i będzie cykliczne aż do wyczerpania zapotrzebowania, ponieważ czujemy się odpowiedzialni za to, by urzędnicy funduszu byli dobrze przygotowani do pełnienia swoich funkcji.

Inną grupą, dla której Departament Informacji organizuje szkolenia w ramach działania 4.1 w POPT – Promocja i informacja, są środowiska szczególnie zainteresowane

szkoleń

pozyskiwaniem funduszy europejskich w takich dziedzinach, jak sport, ekologia, zdrowie czy samorząd albo kultura.

– Robimy badania opinii publicznej, mamy własne rozeznanie i wytyczne z zakresu informacji i promocji funduszy. Stąd wiemy, do kogo adresować szkolenia grupowe i gdzie jest na nie największe zapotrzebowanie – mówi Katarzyna Kochańska-Linowska. – Niedawno zakończył się cykl szkoleń dla środowisk sportowych. Wiemy, że są to dobrze zainwestowane pieniądze i środki, ponieważ środowiska sportowe zawsze były bardzo aktywne w zdobywaniu unijnych dotacji.

BENEFICJENCI I PROJEKTY KLUCZOWE

Dobre szkolenie to takie, które porządkuje posiadaną wiedzę, uzupełnia ją i dodaje nową. Do tego pozwala na konfrontację wiedzy, wymianę doświadczeń pomiędzy uczestnikami i tworzy możliwość rozwiązywania praktycznych problemów.

Takie szkolenia oferowane są przez Instytucję Zarządzającą Programem Pomoc Techniczna bene-

ficjentom projektów kluczowych w ramach działania 3.2 POPT. Projekty te, o dużej wartości i o szczególnym znaczeniu dla realizacji celów NSS, realizowane są w większości z programów operacyjnych. Choć w każdym z programów znajdują się środki na szkolenia, to jednak beneficjenci projektów kluczowych mogą uczestniczyć w szkoleniach organizowanych ze środków POPT, z takich dziedzin, jak sporządzanie raportów z oceną oddziaływania na środowisko, metody zarządzania dokumentacją finansową FIDIC, komunikacja, rozwiązywanie konfliktów społecznych oraz organizowanie konsultacji społecznych. Celem tych szkoleń jest wsparcie niezbędne przy realizacji najważniejszych w skali kraju projektów.

PRAKTYKA I CELE

To działanie, jak i pozostałe opisane powyżej, dobrze wpisują się w jeden z celów horyzontalnych NSRO, którym jest poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej. Realizacja tego zamierzenia jest jednym z głównych celów POPT 2007–2013 określonym jako, stałe

podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w realizację instrumentów strukturalnych.

Realizacja celów, między innymi poprzez szkolenia, wymaga aby formuła i przebieg tych szkoleń był monitorowany i odpowiednio modyfikowany.

Pierwotne szkolenia o charakterze ogólnym zostały zastąpione przez coraz bardziej wyspecjalizowane bloki szkoleń, kursów, konferencji i seminariów, w których zagadnienia praktyczne i warsztatowe odgrywają bardzo dużą rolę, zajmując połowę czasu przeznaczanego na szkolenie. W ten sposób wzrasta efektywność przekazywania wiedzy, która badana jest także poprzez ankiety oceniające różne elementy szkolenia; od osoby trenera, przez zakres przekazywanej wiedzy po zagadnienia merytoryczne.

Widać wyraźny trend do specjalizacji szkoleń, które coraz bardziej związane będą z wdrażaniem funduszy unijnych i dotyczyć będą coraz bardziej szczegółowych zagadnień. Tym bardziej, że beneficjenci też są wyposażeni w coraz pełniejszą wiedzę i mają bardzo sprecyzowane oczekiwania wobec szkoleń.

SPECJALIZACJA WIEDZY

Pracownicy Wydziału Zarządzania Pomocą Techniczną w IZ POIiŚ, od lewej: Marcin Węgrzyniak, Gabriela Woźniak – naczelnik, Joanna Urbańska

POIiŚ to ponad 37,5 miliarda euro, które zostaną zaangażowane w jego realizację do końca 2013 roku. 28 miliardów euro z tej kwoty to środki Unii Europejskiej z Funduszu Spójności i Funduszu Rozwoju Regionalnego, przeznaczone na projekty w takich obszarach, jak: ochrona środowiska, transport, energetyka, kultura, ochrona zdrowia i szkolnictwo wyższe. Prawidłowe wydatkowanie unijnych pieniędzy ma pomóc w realizacji głównego celu programu, którym jest Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska naturalnego, zdrowia, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwijaniu spójności terytorialnej.

W tym kontekście nie dziwi liczba piętnastu priorytetów w programie i wysokość środków w ramach komponentu Pomocy Technicznej – 581,3 miliona euro, umieszczonych w priorytetach XIV i XV.

– Jednym z trzech celów szczegółowych komponentu jest wsparcie procesu zarządzania programem – mówi Gabriela Woźniak, Naczelnik Wydziału Zarządzania Pomocą Techniczną w Departamencie Wsparcia Programów Infrastrukturalnych. – I tu właśnie jest miejsce na szkolenia, kursy i seminaria dla personelu zaangażowanego w realizację programu.

Pozostałe dwa cele szczegółowe to informacja i promocja oraz ewaluacja programu, a celem nadrzędnym działań pomocy technicznej jest sprawne i efektywne wykorzystanie środków w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko.

Żeby ten cel był realizowany, niezbędna jest wysoko wykwalifikowana kadra pracowników funkcjonujących w ponad 30 instytucjach zaangażowanych w ramach wielopłaszczyznowego systemu, który składa się m.in. z instytucji zarządzającej, pośredniczących, pośredniczących drugiego stopnia (instytucji wdrażających).

INWESTYCJA W SZKOLENIE

– Choć na szkolenia nie są przeznaczane największe kwoty pieniędzy, ponieważ systemy informatyczne

Wszystko w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko jest największe; największa kwota pieniędzy w ramach jednego programu w historii Unii Europejskiej, największa skala wydatków w Polsce w latach 2007-13 i największa odpowiedzialność za realizację programu, który koncentruje się na działaniach ponadregionalnych o charakterze strategicznym dla Polski.

usprawniające obsługę projektów i wdrażanie priorytetów POIiŚ, wyposażenie czy działania informacyjne dla beneficjentów są droższe od edukacji, to bez nich nie moglibyśmy funkcjonować. Jednym z istotnych czynników dla właściwego funkcjonowania systemu wdrażania funduszy są odpowiednie kompetencje pracowników w instytucjach uczestniczących we wdrażaniu programu. Szkolenia są więc inwestycją w jakość ich pracy. – mówi pani naczelnik. – Trudno przecenić znaczenie wiedzy wśród pracowników instytucji, którzy mają decydujący wpływ na sprawność, tempo i jakość obsługi beneficjentów na każdym z etapów; od weryfikacji wniosku o dofinansowanie po jego rozliczenie. Dlatego do organizacji szkoleń przykładamy dużą wagę i dokładamy starań, by dotyczyły one najważniejszych zagadnień danego okresu wdrażania programu operacyjnego. Na przykład, w 2007 roku przeszkoliliśmy ok. 350 osób w ramach trzech bloków programowych: systemu oceny i wyboru projektów, przygotowania przedsięwzięć inwestycyjnych i zasad kwalifikowania wydatków oraz prowadzenia kontroli w ramach POIiŚ. Jednak rekordowy – jak dotąd – był rok 2008, gdy w organizowanych przez nas szkoleniach, które dotyczyły zagadnień takich, jak: przeprowadzanie oceny projektów w ramach procedury konkursowej, procedura odwoławcza, zasady prowadzenia kontroli, organizacja działań informacyjno-promocyjnych na temat POIiŚ, czy prowadzenie działań ewaluacyjnych wzięło udział ponad tysiąc osób.

UCZESTNICY

Instytucja Zarządzająca POIiŚ organizuje przede wszystkim szkolenia dla instytucji pośredniczących i wdrażających, z kolei te instytucje przekazują wiedzę beneficjentom programu. To one, po szkoleniu w Ministerstwie, muszą być zdolne do zorganizowania szkoleń dla beneficjentów. Organizacja odrębnych szkoleń dla pracowników instytucji oraz dla beneficjentów wynika również z tego, że obie te grupy potrzebują szkoleń o nieco odmiennych tematyce. Na przykład beneficjenci najbardziej zainteresowani są za-

gadnieniami związanymi z wnioskowaniem o dofinansowanie, sposobem wypełniania dokumentów takich, jak wnioski o płatność, czy wymogami, jakie muszą stosować podczas realizacji projektu, który uzyskał dofinansowanie w ramach POLiŚ. Z kolei pracownicy instytucji potrzebują wiedzy na temat zadań związanych z wdrażaniem programu, które nie znajdują się w obszarze zainteresowania beneficjentów. Gdy jest potrzeba, aby obie grupy się spotkały, wówczas możemy zorganizować konferencje, czy seminaria, które pozwalają na wymianę doświadczeń pomiędzy ich uczestnikami.

Beneficjenci i potencjalni beneficjenci Programu Infrastruktura i Środowisko powinni szukać informacji o szkoleniach na stronach instytucji pośredniczących oraz wdrażających, ponieważ to właśnie one organizują nabór projektów, przeprowadzają ich ocenę i kontrolę, i to przez nie podpisywane są umowy o dofinansowanie. Szkoleń powinna być wystarczająca ilość, ponieważ w ramach komponentu Pomoc Techniczna liczba środków finansowych, które mogą być przeznaczone na ten cel jest odpowiednio wysoka. Zaletą szkoleń organizowanych przez te instytucje jest z jednej strony dobra jakość, a z drugiej fakt, że uczestnictwo w nich jest bezpłatne.

DOBÓR TEMATÓW

– Tematyka organizowanych szkoleń dopasowywana jest do potrzeb, które widzimy my sami i tych, które zgłaszają pracownicy instytucji pośredniczących i wdrażających. Nie ma tutaj mowy o łataniu dziur w wiedzy, ponieważ szkolenia są dobrze zaplanowane.

Zdaniem Gabrieli Woźniak, każdy uczestnik szkoleń może i powinien zgłaszać swoje potrzeby szkoleniowe w ankietach wypełnianych po szkoleniu, bądź bezpośrednio do Zespołu ds. Informacji i Promocji w Departamencie Koordynacji Programów Infrastrukturalnych. Tam takie sygnały są analizowane i dopasowywane do istniejącego cyklu szkoleń albo do inicjatyw szkoleniowych Wydziału. Pracownicy starają się przewidywać przyszłe zapotrzebowanie patrząc w kalendarz funkcjonowania POLiŚ. Jeśli zbliżają się terminy prowadzenia kontroli, to właśnie z tej dziedziny organizowane są szkolenia. Natomiast w pierwszym okresie funkcjonowania POLiŚ prowadzone były szkolenia z zasad, które właśnie wchodziły w życie.

Tematyka szkoleń ewoluuje i w treści merytorycznej, i w formie. Pierwotnie szkolenia miały charakter informacyjny i dotyczyły ogólnych zasad wdrażania programu. Z czasem, gdy uczestnicy POLiŚ nabrali doświadczenia, szkolenia stały się miejscem dyskusji o konkretnych problemach i polem wymiany doświadczeń pomiędzy instytucjami, które się z nimi zetknęły. Prowadzący starają się, by podczas szkoleń uczestnicy od razu uzyskiwali interpretację przepisów i wiedzę, jak postępować w danej sytuacji.

PRZYPADEK

– To omawianie konkretnych przypadków było i jest przez uczestników bardzo cenione. Obecnie, przygotowując szkolenie, pytamy o kwestie, które ich potencjalni uczestnicy chcieliby poruszyć i też przygotowujemy analizę konkretnych przypadków.

Gabriela Woźniak uważa, że taki typ szkoleń jest najbardziej efektywny. Co więcej, ich uczestnicy mogą zdobytą wiedzę prawie natychmiast sprawdzić w praktyce zawodowej. A to jest najlepsza – jej zdaniem – weryfikacja jakości szkolenia.

– Dodatkowo, uczestnicy szkoleń po ich zakończeniu wypełniają arkusze oceny, dzięki którym poznajemy ich opinie na temat jakości danego szkolenia oraz umiejętności przekazywania wiedzy przez prowadzących – dodaje Gabriela Woźniak. Dotyczy to zarówno szkoleń prowadzonych przez pracowników Ministerstwa, jak i trenerów zewnętrznych.

Urzednicy oceniają szkolenia i trenerów rzetelnie, z prostego powodu – zdobytą wiedzę potrzebna jest im na co dzień w pracy. Z tego samego powodu nie ma mowy o namawianiu kogokolwiek do uczestnictwa w szkoleniach. Tym bardziej, że uzupełnianie wiedzy zawodowej jest wpisane w zakres obowiązków pracownika. Dlatego uczestnicy szkoleń stali się bardzo wymagający, domagają się szczegółowych wyjaśnień i przygotowanie do prowadzenia zajęć jest obecnie sporym wyzwaniem dla trenera. Nawet jeśli jest specjalistą z MRR.

PRZYSZŁOŚCIOWA SPECJALIZACJA

– Najtrudniejszy był początek wdrażania POLiŚ, ponieważ nasi pracownicy mieli bardzo wiele różnych obowiązków. Jednak bardzo się staraliśmy, by znaleźć także czas na szkolenia dla przedstawicieli instytucji wdrażających, i to się udało. Teraz jest trochę łatwiej, ponieważ sami organizujemy przede wszystkim szkolenia z zakresu procedur wewnętrznych w ramach POLiŚ, a szkolenia o charakterze bardziej ogólnym zlecamy firmom zewnętrznym.

W przyszłości, zdaniem pani naczelnik, szkoleń nie będzie więcej, lecz staną się jeszcze bardziej wyspecjalizowane i dotyczyć będą wybranych zagadnień i problemów. Co – jej zdaniem – będzie naturalne, ponieważ nie trzeba będzie tracić czasu na przekazywanie podstawowej wiedzy z zakresu funduszy i programu.

– Na to pieniądze są i będą w POPT, w szkoleniach horyzontalnych. Nam najbardziej potrzebni są wykwalifikowani specjaliści – jako szkoleni i jako szkolący. Zapotrzebowanie na ich wiedzę jest tak duże, że musimy organizować dodatkowe zajęcia poświęcone niektórym tematom. Z drugiej strony, niekiedy my sami, zapraszając na szkolenie informujemy, że domagamy się określonego poziomu wiedzy od uczestników i nie uczymy podstaw. To wszystko razem dobrze rokuje na przyszłość, jeśli chodzi o realizację programu operacyjnego.

Doświadczenia polskich ekspertów i pracowników MRR wdrażających fundusze europejskie stało się podstawą projektu bliźniaczego realizowanego między polskim Ministerstwem Rozwoju Regionalnego i Ministerstwem Finansów Publicznych w Rumunii. Projekt nosił tytuł „Wsparcie Instytucji Koordynującej Instrumenty Strukturalne w Rumunii (ACIS) w celu rzetelnego i skutecznego zarządzania funduszami strukturalnymi Unii Europejskiej”.

Rumunia weszła do Unii w 2007 roku. W ciągu trwającego półtora roku (wrzesień 2007 – kwiecień 2009) projektu polscy fachowcy wspierali rumuńskich kolegów w ostatnich przygotowaniach do uruchomienia funduszy strukturalnych i w ich wdrażaniu w początkowym okresie. Polskie doświadczenia we wdrażaniu Podstaw Wsparcia Wspólnoty w latach 2004–2006 okazały się dla strony rumuńskiej bardzo przydatne i zostały wykorzystane w pracach nad dokumentami tworzącymi system wdrażania programów europejskich w Rumunii.

Instytucją Zarządzającą Podstawami Wsparcia Wspólnoty jest w Rumunii Ministerstwo Finansów Publicznych, w którym ACIS jest jednostką koordynującą instrumenty strukturalne. Instytucja składa się z pięciu komórek: Dyrektoriatu ds. analiz i programowania, Dyrektoriatu ds. monitoringu, Dyrektoriatu ds. pomocy technicznej, Dyrektoriatu ds. koordynacji systemu oraz Centralnej Jednostki Ewaluacji. Dzięki udziałowi w projekcie pracownicy wszystkich jednostek mogli z bliska poznać specyfikę działania instytucji odpowiadających za zarządzanie funduszami europejskimi na poziomie horyzontalnym.

PROJEKT I KOMPONENTY

Cały projekt składał się z trzech komponentów:

- 1) zwiększenie potencjału ACIS,
- 2) wspieranie IZ POPT (czyli rumuńskiego Ministerstwa Finansów Publicznych)
- 3) szkolenia.

Jego celem było m.in.: wzmocnienie zdolności instytucjonalnych ACIS w zakresie koordynacji wdrażania funduszy europejskich, stworzenie mechanizmów raportujących, opracowanie raportu strategicznego z realizacji NSRO, usprawnienie mechanizmu weryfikacji zasady dodatkowości, pomyślne uruchomienie Programu Operacyjnego

Cenna wymiana doświadczeń

Uczestnicy polsko-rumuńskiego projektu twinningowego przed siedzibą Ministerstwa Rozwoju Regionalnego w Warszawie.

Pomoc Techniczna, a także przeprowadzenie szkoleń dla przedstawicieli ACIS i Instytucji Zarządzającej POPT.

Po stronie polskiej w projekt zaangażowani byli przedstawiciele Ministerstwa Rozwoju Regionalnego z departamentów: Koordynacji Polityki Strukturalnej, Koordynacji Wdrażania Funduszy UE, Informacji, Promocji i Szkoleń, Ekonomiczno-Finansowego oraz Programów Pomocowych i Pomocy Technicznej (Instytucja Zarządzająca POPT).

Eksperti z MRR odpowiadali przede wszystkim za komponent 2 wspieranie IZ POPT, ale brali również udział w szkoleniach w ramach komponentu 3.

Ich doświadczenie wykorzystane zostało w takich obszarach rumuńskiego POPT, jak: nabór i selekcja projektów, zarządzanie finansowe, monitoring i ewaluacja, informacja i promocja, koordynacja i komplementarność z innymi Instytucjami Zarządzającymi, w odniesieniu do priorytetów w ramach pomocy technicznej. Współpraca z ekspertami z Polski była prowadzona w ramach seminariów, interaktywnych warsztatów, konferencji, spotkań doradczych oraz konsultacji on-line.

Wiedza i doświadczenie pracowników MRR przydała się szczególnie przy tworzeniu systemu wdrażania rumuńskiego Programu Pomoc Techniczna. Strona polska

uczestniczyła m.in. w przygotowaniu listy wydatków kwalifikowanych oraz weryfikacji danych wprowadzanych do systemu informatycznego SMIS. Zaproponowano również zmiany i uproszczenia w formularzach wniosku o dofinansowanie i wniosku o płatność. Polscy eksperci pomogli rumuńskiej jednostce odpowiadającej za promocję w przygotowaniu dokumentów horyzontalnych: Strategii Komunikacji, Planu komunikacji POPT, a także uczestniczyli w opracowaniu planu kampanii informacyjnej, pomagali w projekcie uruchomienia punktu informacyjnego, opracowali schemat strony internetowej rumuńskiego POPT.

Łącznie wykorzystano 152 dni eksperckie, w ramach których przeprowadzono 37 misji, w tym sześć posiedzeń Komitetów Sterujących. Współpraca przyniosła konkretne rezultaty, usprawniające wdrażanie funduszy europejskich w Rumunii. Udało się uprościć proces ubiegania się o dofinansowanie oraz rozliczania wydatków w Programie Pomoc Techniczna.

Spojrzenie z zewnątrz przydało się również przy tworzeniu projektów modelowych, projektu uruchomienia punktu informacyjnego, projektu polityki szkoleniowej czy kampanii informacyjnej związanej z funduszami i POPT.

ZNACZENIE INFORMACJI I PROMOCJI

Zaowocowały także polskie doświadczenia w prowadzeniu działań informacyjnych i promocyjnych, ponieważ ich jakość po stronie ACIS szybko wzrosła, a Strategia Komunikacji i Plan Komunikacji POPT zostały zaakceptowane przez Komisję Europejską. Były to jedne z najbardziej wymiernych efektów współpracy, tym ważniejsze, że w Rumunii, wedle badań opinii publicznej, fundusze strukturalne były postrzegane jako korupcyjogenne źródło finansowe funkcjonujące wedle niejasnych kryteriów i zasad.

Istotne, nie tylko w tym kontekście, okazało się również szkolenie przeprowadzone przez polskich fachowców z zakresu przepływów finansowych, ponieważ w trakcie trwania twiningu strona rumuńska była w trakcie opracowywania zasad przyływu środków funduszowych. Przedstawiciele rumuńskiego Ministerstwa Finansów Publicznych szczególnie obawiali się instrumentu zaliczkowania beneficjentów, którzy mieli realizować projekty. Podobne obawy funkcjonowały w Polsce w pierwszym okresie programowania, dlatego też nasze doświadczenia były dla strony rumuńskiej nieocenioną pomocą. Szkolenie to zorganizowano w ramach komponentu 3 twiningu.

W efekcie można powiedzieć, że polscy eksperci skutecznie współuczestniczyli w praktycznej budowie

rumuńskiego systemu wdrażania funduszy, co było szczególnie widoczne podczas konferencji rocznej z pomocy technicznej, która odbyła się w kwietniu. Podczas niej dyskutowano o efektach wymiany doświadczeń i o wnioskach płynących z wdrażania Podstaw Wsparcia Wspólnoty w Polsce.

WIZYTY I STAŻE

Poza misjami eksperckimi, w których uczestniczyli przedstawiciele strony polskiej, projekt obejmował również wizyty studyjne i staże dla pracowników rumuńskiego Ministerstwa Finansów Publicznych.

W dwóch wizytach zorganizowanych w kwietniu i maju 2008 r. wzięło udział łącznie 15 pracowników ACIS. Wizyty obejmowały m.in. spotkanie w Małopolskim Centrum Informacyjnym o funduszach europejskich FEM oraz udział w pierwszym Forum Funduszy Europejskich w Warszawie.

Zorganizowano także spotkania dotyczące systemu wnioskowania o dofinansowania w pomocy technicznej, organizacji systemu kontroli oraz działania Instytucji Audytowej w Polsce.

Na dwa dwutygodniowe staże w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego przyjechało do Polski pięcioro przedstawicieli rumuńskiej administracji.

Staża te odbywały się w Departamencie Informacji, Promocji i Szkoleń oraz w Departamencie Programów Pomocowych i Pomocy Technicznej MRR. Dawały one możliwość zapoznania się z funkcjonowaniem ministerstwa i podejmowanymi przez nie działaniami, były też okazją do spotkań z pracownikami zajmującymi się promowaniem funduszy. Część z nich miała także charakter bardzo praktyczny, jako że odbywały się w Wydziale Finansów i Kontroli Pomocy Technicznej i dotyczyły zagadnień bezpośrednio związanych ze środkami finansowymi i z systemem SIMIK.

W wizytach studyjnych i stażach w Polsce udział wzięło ogółem 20 przedstawicieli administracji rumuńskiej, którzy bardzo wysoko ocenili ich przygotowanie i przeprowadzenie.

PRZYSZŁOŚĆ

Projekt pozwolił na identyfikację obszarów, w których dalsza współpraca i wymiana doświadczeń byłaby interesująca dla obu stron projektu. Tym bardziej, że strona rumuńska uruchomiła już swój system wdrażania funduszy, w którym, jak wskazuje doświadczenie, potrzebne będą kolejne działania o charakterze korygującym i naprawczym.

Tutaj, po raz kolejny eksperci z MRR, poprzez bieżące kontakty, wymianę doświadczeń i informacji będą mogli wesprzeć swoich rumuńskich kolegów.

LEPSZA KONTROLA URZĄD ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH NOWYM BENEFICJENTEM POPT

Niewłaściwe stosowanie trybu zamówień z wolnej ręki, nieprawidłowa ocena ofert, warunki naruszające uczciwą konkurencję – to najczęstsze grzechy wobec przepisów ustawy Prawo Zamówień Publicznych, popełniane przez zamawiających, w tym także beneficjentów projektów dofinansowywanych z funduszy strukturalnych.

Urząd Zamówień Publicznych, stojąc na straży systemu zamówień publicznych, cały czas monitoruje i kontroluje proces udzielania zamówień w zakresie przewidzianym ustawą i podejmuje indywidualne rozstrzygnięcia w sprawach zamówień. Wraz ze wzrostem liczby beneficjentów funduszy strukturalnych, wzrosła liczba zamówień publicznych i wzrosła też liczba niezbędnych kontroli prowadzonych przez UZP. Aby je sprawnie przeprowadzać, Urzędowi niezbędni są wykwalifikowani pracownicy, których zaczęło brakować. Między innymi dlatego, decyzją Komisji Europejskiej z dnia 24 lutego 2009 r. Urząd Zamówień Publicznych, jako instytucja odpowiedzialna m.in. za kontrolę postępowań przetargowych w projektach finansowanych w ramach programów operacyjnych na lata 2007–2013, został Beneficjentem POPT 2007–2013 w działaniu 1.1 Wsparcie zatrudnienia. Na to działanie przyznano UZP kwotę 2,5 mln złotych na lata 2008–2009.

KONIECZNE ZATRUDNIENIE

Ponieważ gwałtownie wzrosła liczba zamówień publicznych udzielanych w ramach projektów współfinansowanych ze środków funduszy europejskich, gwałtownie wzrosła też liczba koniecznych kontroli. Dlatego też UZP jako beneficjent POPT

został uwzględniony w zakresie, w jakim realizuje zadania związane z NSRO 2007–2013 w „Aktualizacji Planu działań na rzecz zwiększenia potencjału administracyjnego jednostek zaangażowanych w realizację Programów Operacyjnych w Polsce w latach 2007–2013”, przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 29 lipca 2008 r.

– Biorąc pod uwagę ilość napływających do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych wniosków o kontrolę i opinie prawne oraz mając na uwadze obciążenie pracą osób aktualnie zatrudnionych – wzmocnienie kadrowe Urzędu jest niewątpliwie pożądane – mówi Bartosz Korcozowicz, Dyrektor Generalny UZP.

– Tym bardziej, że – jak dodaje – środki na wynagrodzenia uzyskane z POPT w bardzo znaczący sposób przyczyniają się do zahamowania występującej w latach ubiegłych fluktuacji kadr w UZP, która w szczytowym momencie sięgała blisko 1/3 pracowników w ciągu roku. Zjawisko to w bardzo odczuwalny sposób wpływało na ciągłość i terminowość realizacji zadań wykonywanych przez UZP.

KORZYŚCI BENEFICJENTA POPT

Od chwili uzyskania statusu beneficjenta POPT, UZP może przeznaczyć

otrzymane środki na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników Urzędu Zamówień Publicznych, którzy wykonują kontrole postępowań o udzielenie zamówienia publicznego współfinansowanych ze środków UE.

Dzięki temu liczba pracowników kontrolujących unijne projekty wzrosła o 10 osób do liczby 22 osób, co już przyczyniło się do wzrostu sprawności działań UZP.

W związku z faktem, że realizowanych jest coraz więcej projektów współfinansowanych przez Unię Europejską, należy się spodziewać wzrostu liczby przeprowadzanych kontroli, choć zapewne proces ten podlegać będzie pewnym wahaniom, w zależności od stopnia absorpcji pozyskiwanych środków finansowych z funduszy europejskich.

Na razie jednak można przewidywać systematyczny wzrost działań kontrolnych, ze względu na skalę perspektywy finansowej 2007–2013. Korzystając z możliwości, jakie daje POPT, UZP będzie w stanie temu wzrostowi sprostać.

ZAKRES DZIAŁAŃ

A jest co robić, ponieważ ustawa nakłada na UZP wiele obowiązków. Podstawowym jest czuwanie nad przestrzeganiem zasad systemu za-

mówień publicznych. W tym zakresie Prezes UZP ma kompetencje do dokonywania kontroli procesu udzielania zamówień.

Ważne jest, że zamówienia o największej wartości (powyżej 10 mln euro dla dostaw i usług oraz powyżej 20 mln euro dla robót budowlanych), które są współfinansowane ze środków Unii Europejskiej, podlegają obowiązkowej kontroli uprzedniej Prezesa UZP.

Dlatego, po wyborze najkorzystniejszej oferty, ale jeszcze przed podpisaniem umowy w sprawie zamówienia publicznego dokumentacja jest przekazywana do UZP.

Tam kontrolerzy dokonują sprawdzenia przeprowadzonego postępowania pod kątem legalności, czyli zgodności z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych, która implementuje do polskiego porządku prawnego postanowienia Dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady.

Innym rodzajem kontroli jest kontrola doraźna (następcza bądź uprzednia), która dotyczy postępowań o niższych wartościach i może być przeprowadzona w ciągu 4 lat od dnia zakończenia postępowania. Kontrola ta jest obowiązkowo prowadzona tylko na wniosek instytucji zarządzającej, jeżeli z uzasadnienia wniosku wynika, że w postępowaniu o zamówienie publiczne doszło do naruszeń, które mogły mieć wpływ na jego wynik.

Prezes UZP po zakończeniu każdej z tych kontroli przekazuje instytucji zarządzającej i instytucji pośredniczącej informację o wyniku, w której wskazuje stwierdzone w toku kontroli naruszenia przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych. W tym

także te, które mogą spowodować nałożenie korekt finansowych.

WNIOSKI Z KONTROLI

– Wyniki wielu kontroli przeprowadzanych dotąd przez Prezesa Urzędu wskazują na to, że zamawiający najczęściej dopuszczają się naruszeń przepisów ustawy Pzp stosując tryby niekonkurencyjne, w tym zwłaszcza tryb z wolnej ręki. – wyjaśnia Emilia Garbala, Dyrektor Departamentu Kontroli Zamówień Współfinansowanych ze środków UE

– Poza tym dokonują nieprawidłowo oceny ofert. W tym ostatnim przypadku wykryte naruszenia polegają przede wszystkim na niezgodnym z ustawą Pzp wykluczeniu wykonawców z postępowania bądź odrzuceniu ofert, w tym także ofert najkorzystniejszych, oraz na zaniechaniu wzywaniu wykonawców do uzupełnienia wymaganych dokumentów.

Inne grzechy zamawiających to: takie określanie warunków udziału w postępowaniu, które ogranicza uczciwą konkurencję, żądanie od wykonawców dokumentów, które nie są niezbędne do przeprowadzenia postępowania, nie zamieszczanie wszystkich koniecznych informacji w ogłoszeniach o zamówieniu, a także dopuszczanie się niedozwolonych zmian w umowach zawartych z wykonawcami.

PROBLEMY Z WIEDZĄ

Ustawa Prawo zamówień publicznych jest niejednokrotnie niewłaściwie stosowana. Stopień, w jakim zjawisko to ma miejsce, obrazować może odsetek wciąż uwzględnianych przez Krajową Izbę Odwoławczą odwołań utrzymujący się na poziomie powyżej 30% (35,3% w 2008 r. i 31,5% w roku bieżącym) oraz liczba wciąż wykazywanych

naruszeń w wyniku kontroli prowadzonych przez Prezesa UZP (89% kontroli zamówień współfinansowanych ze środków UE zakończonych w 2008 r. wykazało naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych, w tym ok. 19% – naruszenia mające wpływ na wynik postępowania). Zjawiska te świadczą między innymi o konieczności uzupełniania wiedzy z zakresu zamówień publicznych.

Jak można wnioskować z zapytań kierowanych do Urzędu Zamówień Publicznych oraz wniosków o opinie w zakresie interpretacji przepisów Prawa zamówień publicznych, zamawiający mają najwięcej trudności ze stosowaniem najkrócej obowiązujących przepisów. Są to te przepisy, które wprowadzone zostały do ustawy w efekcie najnowszych nowelizacji. Obecnie wskazać można przede wszystkim na kwestie związane ze zmianami umów oraz badaniem poprawności ofert.

Żeby skutecznie prowadzić kontrole i by pomagać beneficjentom w dokładnym zrozumieniu przepisów prawa zamówień publicznych, pracownicy UZP sami muszą mieć stosowny zasób wiedzy. Jest ona im także niezbędna w ramach kontaktów z instytucjami zarządzającymi, pośredniczącymi i wdrażającymi oraz w celu badania dokumentów związanych z finansowaniem danego zamówienia, z których mogą wynikać określone obowiązki w zakresie stosowania przepisów ustawy Pzp, np. umowy o dofinansowanie projektu. Pracownicy UZP korzystają przede wszystkim ze szkoleń organizowanych przez Krajową Szkołę Administracji Publicznej oraz odbywają studia podyplomowe z funduszy unijnych. Studia te są dofinansowywane przez Urząd, a ta inwestycja w wiedzę opłaca się wszystkim.

kalendarium

KOMITET MONITORUJĄCY PROGRAMU OPERACYJNEGO POMOC TECHNICZNA 2004–2006 I SPOTKANIE ZAMYKAJĄCE WDRAŻANIE PROGRAMU

8 grudnia br. odbędzie się ostatnie posiedzenie Komitetu Monitorującego Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2004–2006, na którym przedstawiona zostanie informacja na temat efektów wdrażania programu. Przewidziane jest również spotkanie z członkami Komitetów: Monitorującego i Sterującego, którzy byli zaangażowani w realizację POPT 2004–2006.

SZKOLENIA DLA PRACOWNIKÓW INSTYTUCJI ZAANGAŻOWANYCH W REALIZACJĘ NARODOWEJ STRATEGII SPÓJNOŚCI W ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ

Szkolenia z zasad polityki równych szans oraz zrównoważonego rozwoju

Ministerstwo Rozwoju Regionalnego wznowiło cykl szkoleń dotyczących polityk horyzontalnych Unii Europejskiej. W nowej edycji prowadzone będą szkolenia na temat stosowania zasad polityki równych szans oraz zrównoważonego rozwoju. Kursy są przeznaczone dla pracowników Instytucji Zarządzających, Pośredniczących i Pośredniczących II stopnia w urzędach administracji rządowej. Oba cykle szkoleń będą się odbywały w Warszawie, w Hotelu Belwederskim przy ul. A. Sulkiewicza 11 w następujących terminach:

Szkolenia z zakresu polityki równych szans:

Miesiąc	Termin
listopad 2009	16 - 17 listopada
	26 - 27 listopada
	30 listopada - 1 grudnia
grudzień 2009	02 - 03 grudnia
	07 - 08 grudnia
	09 - 10 grudnia

Szkolenia z zakresu polityki zrównoważonego rozwoju:

Miesiąc	Termin
listopad 2009	20 listopada
	23 listopada
	25 listopada
	26 listopada
grudzień 2009	4 grudnia
	11 grudnia

Informacje na temat naboru na stronie www.popt.gov.pl

SZKOLENIA DLA BENEFICJENTÓW PROJEKTÓW INDYWIDUALNYCH ORAZ PRACOWNIKÓW INSTYTUCJI ZARZĄDZAJĄCYCH I POŚREDNICZĄCYCH I I II STOPNIA

1. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego rozpoczęło cykl szkoleń dotyczących przygotowania studium wykonalności przy realizacji projektów z list projektów indywidualnych. Szkolenia będą realizowane do marca 2010 r.

Szkolenia są przeznaczone dla:

- beneficjentów projektów z list projektów kluczowych w programach krajowych i regionalnych

Lokalizacja	Termin
Kraków – Hotel Cracovia	23 - 24.11.2009
	14 - 15.12.2009
Sękocin Stary pod Warszawą – Hotel Groman	26 - 27.11.2009
Wrocław – Hotel Orbita	19 - 20.11.2009
	01 - 02.12.2009
Poznań – Hotel Gromada	05 - 06.11.2009
Gdańsk – Hotel Orle Centrum Hotelowo-Konferencyjne	23 - 24.11.2009
Białystok – Hotel Podlasie	26 - 27.11.2009
Lublin – Hotel Huzar	07 - 8.12.2009

- pracowników instytucji zaangażowanych w realizację Narodowej Strategii Spójności, tj. pracowników instytucji zarządzających i pośredniczących I i II stopnia.

Lokalizacja	Termin
Kraków – Hotel Cracovia	16 - 17.11.2009
	07 - 08.12.2009
Sękocin Stary pod Warszawą – Hotel Groman	02 - 03.11.2009
Wrocław – Hotel Orbita	17 - 18.12.2009
Poznań – Hotel Gromada	10 - 11.12.2009

2. 16 LISTOPADA 2009 R. MINISTERSTWO ROZWOJU REGIONALNEGO WZNAWIA CYKL SZKOLEŃ DOTYCZĄCYCH PRZYGOTOWANIA RAPORTÓW O ODDZIAŁYWANIU PRZEDSIĘWZIĘCIA NA ŚRODOWISKO. BĘDĄ ONE REALIZOWANE DO MARCA 2010 R.

Szkolenia są realizowane w ramach inicjatywy Project pipeline i uczestniczyć w nich mogą:

- osoby reprezentujące beneficjentów indywidualnych projektów kluczowych realizowanych w ramach programów: Infrastruktura i Środowisko, Innowacyjna Gospodarka, Rozwój Polski Wschodniej oraz 16 regionalnych programów operacyjnych.

	Termin	Lokalizacja
Listopad	16 - 17	Warszawa
	19 - 20	Rzeszów
	24 - 25	Łódź
	26 - 27	Łódź
Grudzień	03 - 04	Warszawa
	08 - 09	Kraków
	10 - 11	Kraków

pracownicy instytucji zarządzających oraz pośredniczących I i II stopnia w wymienionych wyżej programach
Terminy do końca 2009 r.:

	Termin	Lokalizacja
Listopad	16 - 17	Warszawa
	24 - 25	Łódź
	26 - 27	Łódź
Grudzień	08 - 09	Kraków
	10 - 11	Kraków

SZKOLENIA DLA NOWYCH PRACOWNIKÓW INSTYTUCJI SYSTEMU WDRAŻANIA NARODOWEJ STRATEGII SPÓJNOŚCI

Trwa cykl szkoleń horyzontalnych dla nowych pracowników instytucji zaangażowanych w realizację Narodowej Strategii Spójności. Najbliższe cykle odbędą się w terminach:

03-04 listopada
16-17 listopada

05-06 listopada
18-19 listopada

09-10 listopada
23-24 listopada

Szkolenia odbywają się w Ośrodku Szkolenia Zawodowego Kadr Celnych i Skarbowych w Otwocku pod Warszawą.

PUNKT INFORMACYJNY
MINISTERSTWA ROZWOJU
REGIONALNEGO PROWADZONY
WE WSPÓŁPRACY Z URZĘDEM
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

UL. KRUCZA 28/42
TEL. 22 626-06-32 LUB 626-06-33
punktinformacyjny@mrr.gov.pl